

FUNDACIÓ PRIVADA INTEGRA PIRINEUS

Seu social: Seu d'Urgell
Àmbit geogràfic: autonòmic
Forma jurídica: fundació

- 39 persones treballadores
- 17 persones treballadores pertanyents a col·lectius en risc d'exclusió social
- 10 persones voluntàries
- 186 persones ateses en serveis d'atenció a la dependència i la discapacitat

www.integrapiirineus.com

Breu història de l'organització

La Fundació Privada Integra Pirineus es va crear el 28 de febrer de l'any 2011. El Patronat es va constituir amb la Fundació Catalunya la Pedrera (abans Fundació Catalunya Caixa) juntament amb el Consell Comarcal de l'Alt Urgell, l'Ajuntament de la Seu d'Urgell i l'empresa Enterpel·let.

Durant el mes d'octubre d'aquell any també es va crear el Centre Especial de Treball (CET). Integra Pirineus l'Alt Urgell, SLU.

De l'any 2013 a 2014, Rosa Ferrer -Cònsol Andorra la Vella passa a formar part del Patronat, i Enterpel·let surt.

Durant el mes de juny de 2015 es va crear l'Empresa d'Inserció, E.I. Integra Pirineus, SLU

L'any 2017 es va consolidar el Patronat format per: Consell Comarcal de l'Alt Urgell, Ajuntament de la Seu d'Urgell, Rosa Ferrer -Cònsol Andorra la Vella, Cooperativa Cadí, Taurus Group i Associació Alba de Tàrraga.

L'any 2018 Rosa Ferrer deixa formar part del patronat per defunció.

Missió

Integra Pirineus (Fundació, Empresa d'Inserció i Centre Especial d'Ocupació) fa 12 anys que treballa per la inserció social i laboral de persones amb situació o risc d'exclusió, especialment les persones amb discapacitat intel·lectual i/o trastorn de la salut mental.

La principal línia d'ocupació d'Integra Pirineus, per oferir oportunitats laborals als col·lectius vulnerables, és la gestió forestal sostenible dels boscos del Pirineu i l'aprofitament dels seus productes de fusta per a la producció de biomassa forestal (estella), com a combustible verd per a diferents calderes de la comarca (ajuntaments, hospital, escoles, hotels, etc.).

Descripció de l'activitat

Les principals activitats que realitza Integra Pirineus són franges contra incendis, aclarides de millora i recuperació de pastures. Aquests treballs permeten prevenir la propagació del foc en cas d'incendis, fomentar la biodiversitat, millorar la retenció de l'aigua i millorar la fixació de CO2. El treball forestal és essencial per a la mitigació del canvi climàtic i els seus efectes, i alhora ens permet generar energia verda i desenvolupar econòmicament una zona rural, on les oportunitats laborals, especialment per a aquelles en situació d'exclusió social són escasses.

Gràcies a tot l'acompanyament psicosocial i forestal que es duu a terme a través de les professionals tècniques, hem aconseguit transformar i adaptar un treball històric a la muntanya molt físic que s'ha anat abandonant, en una oportunitat d'ocupació per a persones amb discapacitat intel·lectual o trastorns de la salut mental.

Per a les persones amb discapacitat o trastorn de la salut mental del nostre territori, el treball forestal a Integra Pirineus els permet, a més de tenir un sou digne i unes rutines de vida, tenir una feina en plena natura i un cercle social que els fa sentir membres de la comunitat.

DESCRIPCIÓ DE L'EXPERIÈNCIA

DONEM VIDA AL BOSC

Breu descripció

Gràcies a la campanya de matchfunding promoguda pel projecte Arrela't a l'Alt Pirineu i Aran l'any 2021, vam poder elaborar el catàleg d'actuacions Donem vida al bosc.

L'objectiu d'aquest treball ha estat localitzar, a la comarca de l'Alt Urgell, 28 enclavaments estratègics per a la prevenció d'incendis forestals, i programar en cadascun les actuacions prioritàries encaminades a reduir la velocitat de propagació de grans incendis forestals, així com la seva intensitat i la virulència, fent possible el treball dels equips d'extinció. Els boscos on s'ubiquen les àrees de gestió són de titularitat pública, propietat dels ajuntaments, entitats municipals descentralitzades (EMD) i l'Estat espanyol.

Els diversos punts de gestió contempnen les següents actuacions: reducció de la càrrega de combustible en àrees estratègiques, eliminació d'arbrat i de restes vegetals procedents d'incendis, fenòmens meteorològics i tractaments silvícoles, creació d'àrees de seguretat pels equips d'extinció i creació d'espais oberts que trenquin amb la continuïtat del combustible.

Amb aquest document, Integra Pirineus vol arribar a grans empreses que operen a Catalunya que vulguin destinar part dels recursos econòmics de la seva Responsabilitat Social Empresarial a actuacions forestals sostenibles al Pirineu, per tal de vetllar per reduir el risc de propagació de grans incendis, amb l'objectiu de conservar el nostre patrimoni natural i els nostres boscos com a grans compensadors de CO2 i alhora oferir ocupació a col·lectius vulnerables.

La tasca que duu a terme Integra Pirineus va més enllà de vetllar per la Gestió Forestal Sostenible dels boscos del Pirineu. És una eina imprescindible per millorar la inserció sociolaboral a través d'oferir acompanyament i ocupació laboral remunerada

a les persones en situació de risc d'exclusió social que habiten al nostre territori, especialment les que tenen una discapacitat intel·lectual o un trastorn de salut mental.

Aportació de valor de la iniciativa

- Social i laboral. Mitjançant l'acompanyament de professionals de l'àmbit social s'aconsegueix la inserció laboral de persones en situació o risc d'exclusió social. Aquest acompanyament i inserció laboral dona a les persones un sou digne, unes rutines de vida i un cercle social que els fa sentir membres de la comunitat.
- Ambiental. La gestió forestal sostenible és imprescindible per a la mitigació del canvi climàtic i alhora amb les restes de fusta que s'extreu generem energia verda per les calderes de la nostra comarca.
- Econòmica. Mitjançant aquesta activitat desenvolupem econòmicament un territori rural com el nostre que en els darrers anys s'ha anat abandonant.

Necessitats identificades

Gràcies a tot l'acompanyament psicosocial i forestal que es duu a terme a través de les professionals d'Integra Pirineus, hem aconseguit transformar i adaptar un treball històric a la muntanya molt físic que s'ha anat abandonant, en una oportunitat d'ocupació per a persones amb discapacitat intel·lectual o trastorns de la salut mental.

Les professionals de l'àmbit social s'encarreguen de les entrevistes i tot l'acompanyament psicosocial durant el procés d'inserció, durant l'ocupació i al finalitzar per garantir el benestar i satisfacció de les persones no només a la feina sinó també en el seu entorn personal.

En l'àmbit forestal són els capatassos forestals els que s'encarreguen de les feines més exigents així com de l'acompanyament i direcció de les persones amb més necessitat. Totes les feines són dissenyades pel propi enginyer forestal d'Integra Pirineus assegurant que s'adaptin a les capacitats dels treballadors i l'impacte positiu en el medi ambient.

Principals objectius assolits

- Inserció social i laboral de persones en situació o risc d'exclusió social, especialment aquelles amb una discapacitat intel·lectual i/o trastorn de la salut mental.
- Adaptació d'una feina a la muntanya que s'ha anat abandonant perquè la puguin dur a terme persones amb diferents capacitats.
- Gestió forestal sostenible dels boscos del Pirineu.
- Producció d'energia verda en forma de biomassa (estella) per les calderes de la comarca.
- Ajudar a prevenir la propagació del foc en cas d'incendis.
- Ajudar a mitigar els efectes del canvi climàtic, conservant i

fomentant la biodiversitat dels boscos del Pirineu, millorant la fixació i conservació de CO2 i millorant la retenció de l'aigua.

Principals resultats obtinguts

En els 12 anys que porta Integra Pirineus treballant:

- S'han creat més de 50 llocs de treball en el sector forestal per a persones en situació de vulnerabilitat.
- Gestionat més de 400 hectàrees de bosc.
- Extret més de 20.000 tones de fusta de les quals 10.000 s'han transformat en biomassa.

En el 2022 s'ha aconseguit realitzar:

- 17,3 hectàrees de franges de prevenció d'incendis
- 17,7 hectàrees de recuperació de pastures
- 36,6 hectàrees d'aclarides de millora

En el 2022 s'han extret 1.341 tones de fusta de les quals 994 s'han transformat en biomassa.

En el 2022 s'han contractat a 17 persones en situació de vulnerabilitat:

- 12 amb discapacitat intel·lectual o trastorn de la salut mental.
- 5 persones majors de 55 anys amb atur de llarga durada.
- 2 persones migrants amb risc social.
- 1 persona beneficiària RGC.

En el 2022 el grau de satisfacció de la formació rebuda va ser de 8,3/10 i el de satisfacció al lloc de treball de 7,7/10. Actualment, a les persones treballadores amb discapacitat, estem començant a realitzar avaluacions de qualitat de vida basades en el model d'atenció centrada a la persona i necessitats de suport.

Actualment, també estem treballant amb el Tecno Campus de Mataró i l'empresa ADN sostenible per tenir una calculadora dels indicadors de fixació de CO2, retenció d'aigua i % potencial de biodiversitat.

Abast de l'experiència

Evidència de nous productes i serveis. Si bé l'experiència de serveis de jardineria amb persones amb discapacitat intel·lectual i/o trastorn de la salut mental està estesa al llarg del Territori, inclús serveis per arreglar camins en boscos, nosaltres no hem sigut capaços de trobar una entitat que hagi pogut adaptar com nosaltres tota la cartera de serveis de treballs forestals d'una empresa ordinària i que es pugui dedicar a la producció d'estella per les calderes de biomassa. De fet, formem part del Clúster de Bioenergia de Catalunya i som els únics que duem a terme aquesta activitat amb persones amb discapacitat o trastorns de la salut mental.

Persones implicades en l'experiència

Treballadores: 39

Membres equips directius: 4

Ateses: 186

Voluntàries: 10

Principals factors clau d'èxit

- Compromís de les professionals tècniques de l'àmbit social i forestal per posar al centre de la iniciativa el benestar de les persones ateses i el benestar del bosc per davant de la producció i el benefici econòmic.
- Suport de les entitats públiques i privades per fer possible el projecte econòmicament.
- Reconeixement per entitats de prestigi que donen confiança perquè més entitats i empreses se sumin a la iniciativa.

Dificultats i reptes superats en el desenvolupament de la iniciativa

Inicialment, la Fundació en el 2011 va començar amb un director i un enginyer al 60% de la jornada i amb una colla forestal composta d'un capatàs i quatre peons forestals. En el 2016 amb la nova direcció es va desenvolupar els programes d'acompanyament social i amb l'ajuda econòmica de les administracions va permetre ampliar les colles forestals i el personal tècnic. Això també ha permès tenir més capacitat de producció i de tenir més maquinària de treball ajudant a créixer la iniciativa fins a 39 treballadors contractats en el 2022.

Elements innovadors que aporta l'experiència

L'element innovador que aporta l'experiència ha sigut transformar un treball històric a la muntanya que s'ha anat abandonant en una oportunitat per satisfer dos necessitats del nostre territori. 1. Social. La manca d'oportunitats laborals per a persones en situació de vulnerabilitat, especialment aquelles amb una discapacitat intel·lectual i/o trastorn de la salut mental. 2 Ambiental. La urgent necessitat de gestionar els boscos de manera sostenible per prevenir la propagació del foc en cas d'incendis, conservar i fomentar la biodiversitat, millorar la fixació i conservació del CO2, i millorar la retenció de l'aigua. Treballs essencials per mitigar els efectes del canvi climàtic alhora que generem energia verda en forma de biomassa per les calderes de la comarca.

Principals factors que permeten la transferència i replicabilitat

- Social. Malauradament, la manca d'oportunitats laborals per persones en situació o risc d'exclusió social, especialment aquelles amb una discapacitat intel·lectual i/o trastorn de la salut mental, les trobem per tot el territori, no només en el Pirineu.
 - Ambiental. La massa forestal a la península Ibèrica ha crescut desmesuradament en els últims anys a causa de l'abandonament del món rural. Això fa que sumat a l'increment de temperatures i reducció de precipitacions cada cop és més probable que es produeixin grans incendis. Els experts ens alerten que el Pirineu es podria cremar de punta a punta, des de Navarra al Mediterrani. Grans incendis com els dels Estats Units, Austràlia i l'any passat a Portugal.
 - Som una entitat sense ànim de lucre. La nostra vocació són les persones i el territori i recolzar altres entitats està en el nostre ADN.
-